

## Återrapportering om högspecialiserad vård för behandling av självskadebeteende

### Ordförandens förslag

1. Hälso- och sjukvårdsnämnden lägger återrapportering av aktuellt läge gällande högspecialiserad vård för behandling av självskadebeteende till handlingarna.

### Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsnämnden gav 2018-09-27 § 162 hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att utreda möjligheterna att inrätta högspecialiserad vård för personer med allvarligt självskadande beteende i Region Skåne. Utredningen med slutsatser presenterades 2019-06-27 § 75 och lades till handlingarna. I detta ärende återkommer hälso- och sjukvårdsdirektören med en andra återkoppling av aktuellt läge.

### I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2021-10-04
2. Ställningstagande till ansökan om utlyst nationell högspecialiserad vård

### Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Hälso- och sjukvårdsnämnden gav 2018-09-27 § 162 hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att utreda möjligheterna att inrätta högspecialiserad vård för personer med allvarligt självskadande beteende i Region Skåne. Utredningen med slutsatser presenterades 2019-06-27 § 75 och lades till handlingarna. Hälso- och sjukvårdsdirektören fick i samma ärende i uppdrag att återkomma till nämnden med återkoppling av aktuellt läge under hösten 2020 vilket skedde 2020-11-13 § 147. Hälso- och sjukvårdsdirektören fick i samma ärende i uppdrag att återkomma till nämnden med återkoppling av aktuellt läge under hösten 2021 vilket sker genom detta ärende.

För bakgrund och beskrivning av målgruppen hänvisas till den utredning som presenterades för hälso- och sjukvårdsnämnden 2019-06-27 § 75.

**Aktuellt läge i Region Skåne**

I Region Skåne får för närvarande cirka 200 patienter dialektisk beteendeterapi, DBT, en psykoterapiform för suicidnära och självskadande patienter med emotionellt instabilt personlighetssyndrom (125 patienter fick DBT 2019, 237 st helår 2020). Cirka 25 patienter får mentaliseringsbaserad terapi, MBT, en insats som har god evidens vid emotionellt instabilt personlighetssyndrom och självskadebeteende av både suicidal och icke-suicidal karaktär (39 patienter helår 2020). Inom barn- och ungdomspsykiatrien deltog ca 50 patienter i åldern 13-17 år i en studie där de fått internetförmiddad Emotion Regulation Individual Therapy for Adolescents, ERITA under 2020. Resultat från studien, som drivs av barn och ungdomspsykiatrien i Region Stockholm i samarbete med Karolinska Institutet och Centrum för psykiatriforskning, kommer att publiceras under 2021-2022. Cirka 385 patienter har kontrakt om brukarstyrd inläggning, BI, (150 st 2019, 335 st 2020). Cirka 20 patienter har så allvarlig problematik att vården för närvarande ges i slutenvård under långa perioder (25 st 2019, 15 st 2020). I dagsläget är cirka 20 personer i målgruppen placerade på behandlingshem där Region Skåne finansierar hela eller delar av kostnaden (15-20 st 2019, 15 st 2020). Flera av de personer i målgruppen som är aktuella för placeringar på behandlingshem är beviljade stöd enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, utifrån autism- och utvecklingsstörning.

Region Skånes samverkan med föreningen SHEDO fortgår genom det idéburna offentliga partnerskap, IOP, som tecknades 2018 och som hälso- och sjukvårdsnämnden 2020-02-11 § 10 beslutade förlänga att gälla till och med 2023-12-31. SHEDO bedriver inom ramen för överenskommelsen stödverksamheter, utvecklar professionen som möter målgruppen genom anpassade utbildningsinsatser och medverkar i Region Skånes kvalitets- och utvecklingsarbete inom området.

Läget ser sammanfattningsvis ut ungefär som förra året vid samma tid, men fler patienter har kontrakt om brukarstyrd inläggning. Det bedöms finnas anledning att fortsätta det kvalitetsutvecklingsarbete som pågår inom förvaltning psykiatri, habilitering och hjälpmedel.

**Nationell högspecialiserad vård - Viss vård vid svårbehandlat självskadebeteende**

Arbetet kring nationell högspecialiserad vård av svårbehandlat självskadebeteende är i steg 6, vilket innebär att ansökningsförfarandet är avslutat och att beredning inför nämnden för nationell högspecialiserad vård beslut tagit vid.

Regionstyrelsen beslutade 2021-06-03 § 110 att godkänna att Region Skåne ansöker om nationell högspecialiserad vård avseende vård vid självskadebeteende under förutsättning att kostnaderna som uppstår täcks av intäkterna från utförandet av nationell högspecialiserad vård. Se bilaga Ställningstagande till ansökan om utlyst nationell högspecialiserad vård. Beslut

av nämnden för nationell högspecialiserad vård förväntas tidigast kunna tas i mars 2022.

**Aktuellt läge nationellt**

Västra Götalandsregionen har ansökt om tillstånd att bedriva nationell högspecialiserad vård för målgruppen.

Västra Götalandsregionen öppnade hösten 2019 en enhet för behandling av personer med svårt självskadande beteende för regionens eget behov. Regionen hade planerat tio vårdplatser med hög personaltäthet men beläggningen så här långt har varit lägre än så, primärt betingat av en utmanande bemanningssituation, främst vad gäller sjuksköterskor. Västra Götalandsregionen har ett övergripande avtal med Halland som innebär att hallänningar kan få vård på enheten samt särskilda avtal med Region Värmland och Region Jönköpings län. Enheten tar även emot remisser från andra regioner och kan erbjuda inläggande behandling för deras patienter i mån av plats. Hittills har två patienter från Region Skåne tagits emot.

Region Stockholm har ansökt om tillstånd att bedriva nationell högspecialiserad vård för målgruppen. De har sedan tidigare subspecialiserad slutenvård för en liknande målgrupp.

**Ekonomiska konsekvenser och finansiering**

Beslutet innebär inga ekonomiska konsekvenser.

**Juridisk bedömning**

Samråd med regionjuristerna har inte bedömts nödvändigt.

**Miljökonsekvenser**

Ärendet medför inga miljökonsekvenser.

**Samverkan med berörda fackliga organisationer**

Ingen samverkan/MBL-förhandling har bedömts nödvändig i ärendet.

### **Uppföljning**

Ingen särskild uppföljning av detta ärende krävs. Region Skåne följer fortlöpande utvecklingen av arbetet med nationell högspecialiserad vård av svårbehandlat självskadebeteende.

Gilbert Tribo  
Ordförande

Pia Lundbom  
Hälso- och sjukvårdsdirektör